

Obecné noviny	2
Online, obecne-noviny.sk, 2. 12. 2025, 13:09	
Aktuálne :24	3
Televízia - STVR 24, AKTUÁLNE :24, 2. 12. 2025, 15:30	

Obecné noviny

2. 12. 2025, 13:09, Zdroj: obecne-noviny.sk, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 148 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 55 EUR

Obecné noviny

meniny má: Radúz, zajtra: Hilda

streda 10.12.2025

Košice zisťovali duševné zdravie žiakov a učiteľov – výsledky sú priaznivé

Utorok 2.12.2025 Samospráva 193 7:9

Výsledky prieskumu duševného zdravia v košických základných školách (ZŠ) potvrdili, že väčšina žiakov sa v škole cíti príjemne, bezpečne a má pozitívne vzťahy so spolužiakmi aj učiteľmi. Košice boli prvým mestom na Slovensku, kde prebiehal takýto prieskum.

Do anonymného prieskumu sa od apríla do júna 2025 zapojilo 1209 žiakov šiesteho a ôsmeho ročníka v 17 ZŠ a 638 učiteľov z 34 ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice. Na jeho objednávku ho zrealizovala Filozofická fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** (FF **UPJŠ**). Mesto tak získalo užitočné a dôležité údaje, ktoré môže využiť na ďalšie zlepšovanie podmienok v školách a na posilnenie podpory pre deti aj učiteľov.

Duševná pohoda prevláda, najväčšou výzvou je únava

Výsledky ukázali, že väčšina žiakov nevykazuje problémové správanie a žiaci dosahujú na svoj vek primeranú úroveň duševnej pohody, sebahodnotenia a spokojnosti so životom. Vyše 75 % žiakov uviedlo, že sa v škole cíti dobre, viac ako 90 % hodnotí svoje vzťahy so spolužiakmi kladne a takmer 70 % uviedlo pozitívne vzťahy s učiteľmi.

„Som rád, že výsledky ukazujú prevažne pozitívny stav, ktorý potvrdzuje, že naše školy sú pre deti bezpečným a podporným prostredím. Mesto od roku 2019 investovalo do modernizácie škôl a školskej športovej infraštruktúry takmer 40 miliónov eur, čo je historicky najviac peňazí, aby sa deti dobre cítili, aby sa mali kde realizovať, rozvíjať svoj talent a plnohodnotne tráviť svoj voľný čas,“ uviedol primátor Košíc Jaroslav Polaček.

Horšie hodnotenie sa objavilo v pociť únavy – viac ako 70 % žiakov chodí do školy odpočinutých len zriedka. Výskumníci to pripisujú hormonálnym zmenám typickým v období puberty, ale aj nesprávnej spánkovej hygie a životospráve. Školám preto odporúčajú posilniť edukáciu o dôležitosti spánkovej hygieny a zdravých stravovacích návykov, keďže mnohí žiaci hľadajú energiu v nevhodných energetických a kofeínových nápojoch.

Zistenia pomôžu lepšie zacieliť pomoc

Ukázalo sa tiež, že dievčatá sa častejšie trápia vo vnútri cez pocity úzkosti alebo sebaopoškodzovanie, zároveň sú viac vystavené prejavom kyberšikany ako chlapci. Tí sa zas prejavujú problémovo navonok (prejavmi ako používanie vulgarizmov, poškodzovanie a fyzické ubližovanie, hranie automatov...) a častejšie sú iniciátormi agresívneho správania voči rovesníkom. Tieto prejavy si vyžadujú programy zamerané na prevenciu voči násiliu, agresivite, radikalizácii a extrémizmu a lepšiu edukáciu žiakov o následkoch svojho správania, ktoré si často so šikanou ani nespájajú. Hoci vo všeobecnosti výskyt problémového správania nebol vysoký, pri tak závažných prejavoch správania aj nízke čísla predstavujú riziko, na ktoré je potrebné reagovať.

Učitelia majú vo všeobecnosti dobrú úroveň duševného zdravia a cítia silné prepojenie so školou. Výskum však poukázal na to, že pociť prepojenosti so školou u žiakov je vnímaný slabšie ako u učiteľov. To poskytuje priestor na posilnenie komunitného rozmeru školy, zážitkových aktivít, spoločných projektov, rôznorodých voľnočasových činností a spolkov.

V neposlednom rade je dôležitá lepšia edukácia pedagógov v oblasti bezpečného online priestoru, kyberšikany a v citlivých témach, ako je sebaopoškodzovanie, kde bol zistený významný rozdiel medzi ich odhadmi a reálnymi odpoveďami žiakov. Pedagógovia častejšie precenili výskyt rizikového správania u žiakov a, naopak, podcenili výskyt sebaopoškodzovania, čo je dôležitý podnet pre ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti duševného zdravia.

Námestníčka primátora mesta Košice Lucia Gurbáľová (KDH) považuje výsledky prieskumu za dôležitý nástroj pre ďalšie rozhodovanie: „Tento prieskum sme iniciovali, aby sme dokázali lepšie identifikovať prípadné problémy a mohli pracovať na ich odstránení. Výsledky sú pre nás potvrdením, že ideme správnou cestou, zároveň však vieme, kde musíme pridať. Teraz máme dáta, na základe ktorých môžeme cielene zlepšovať podporu detí aj pedagógov.“

Košice iniciovali prieskum na školách ako prvé mesto na Slovensku

Košický prieskum je jedinečný v tom, že si ho objednala a financovala priamo mestská samospráva pre všetky svoje základné školy, s cieľom získať dáta pre školskú koncepciu a intervencie. Každá zapojená škola dostala svoje vlastné výsledky a odporúčania, pripravené podľa jej potrieb. Mesto pracuje len so súhrnnými dátami. Projekt prebiehal pod dohľadom zamestnancov a študentov Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorá v rámci svojho vedeckovýskumného zamerania zabezpečila prípravu, zber a odborné spracovanie dát, a vypracovala pre zriaďovateľa a školy odporúčania vyplývajúce z výsledkov prieskumu. Zber údajov o žiakoch bol realizovaný pomocou elektronického dotazníka na vyžrebovanej polovici škôl, prieskum medzi pedagógmi sa uskutočnil na všetkých základných školách. Výskumný tím **UPJŠ** ocenil, že skríning iniciovala sama samospráva. „Je veľmi dôležité, že mesto Košice pristúpilo k tejto téme proaktívne. Len vďaka spoľahlivým dátam môžeme efektívne navrhovať intervencie. Košice týmto prieskumom ukazujú, že im na duševnom zdraví detí záleží a chcú pracovať s relevantnými dátami. Objektívny pohľad a ochota prijímať odporúčania sú v tejto oblasti kľúčové,“ uviedla vedúca Katedry psychológie Filozofickej fakulty **UPJŠ** Monika Hricová.

Mesto Košice a školy v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti plánujú opatrenia odporúčané výskumníkmi postupne zavádzať do praxe prostredníctvom Psychosociálneho centra mesta Košice a školských psychológov, ktorých má k dispozícii každá základná škola v meste. Už v rámci prvých krokov zorganizovalo mesto v spolupráci s výskumníkmi z **UPJŠ** a odborníkmi z Psychosociálneho centra mesta Košice odborný workshop pre riaditeľov základných škôl. Na stretnutí sa detailne venovali zisteniam prieskumu, ich interpretácii a návrhom konkrétnych opatrení, ktoré môžu školy realizovať okamžite aj v dlhodobom horizonte. Takýto formát priamej podpory a odborného dialógu chce mesto rozvíjať aj do budúcnosti, aby mohlo pružne reagovať na potreby detí a vytvárať školské prostredie, ktoré bude nielen bezpečné, ale aj podporné a rozvojové.

Dušan TOKARČÍK, mesto Košice

Súvisiace Články

Aktuálne :24

📺 2. 12. 2025, 15:30, Relácia: **AKTUÁLNE :24**, Stanica: **STVR 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
AVE: 75764 EUR

[strojový prepis] ...O téme si viac povieme s biológom **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Martinom bačkorom dobrý deň. Dobrý deň. Tie výsledky výskumu, ako sme počuli, sú pre vedcov prekvapivé. Ako si vysvetľujete, že má v iskomitrium patent dokázal prežiť deväť mesiacov v otvorenom vesmíre....